

Slávna lesbicko-upírska novela

Carmilla

J. Sheridan Le Fanu

EUROPA

Carmilla

J. Sheridan Le Fanu

Zväzok 2

EUROPA

Joseph Sheridan Le Fanu: Carmilla

Preklad © Aňa Ostrihoňová 2010

Doslov © Peter Uličný 2010

Návrh obálky a grafická úprava © Martin Vrabec 2010

Sadzba © bee&honey, s.r.o. (www.beeandhoney.sk) 2010

Ako druhý zväzok edície Renfield vydalo © Vydavateľstvo Európa, s.r.o. 2010

www.vydavatelstvo-europa.sk

ISBN 978-80-89111-59-6

Joseph Sheridan Le Fanu
1814 – 1873

I

Prvé vystrašenie

Hoci ani zďaleka nepatríme k majetným rodinám, v Štajersku bývame na zámku – *schlosse* –, ako mu tu hovoria miestni. V tejto časti sveta aj malá suma znamená nesmierne mnoho. Osem či deväť stoviek ročne dokáže doslova zázraky. Doma by sme sa len veľmi ťažko mohli vydávať za majetných ľudí. Môj otec je Angličan a ja mám anglické meno, aj keď som v Anglicku nikdy nebola. Ale tu, na tomto osamelom a zaostalom mieste, kde je všetko tak úžasne lacné, som pochopila, že chcieť viac peňazí by bolo trúfalé a zbytočné, pretože si neviem predstaviť, čím by majetok mohol ešte väčšmi prispieť k nášmu pohodliu či dokonca luxusu.

Môj otec slúžil v Rakúsku a vo výslužbe mu zostala penzia i neveliké dedičstvo. Vlastne za babku teda kúpil toto staré feudálne sídlo aj s príľahlým pozemkom.

Žiadne miesto na svete nemôže byť malebnejšie a osamelejšie. Zámok stojí na nízkom kopci uprostred lesa. Stará a veľmi úzka cesta sa vinie popred dávno nepoužívaný padací most, ktorý sa klenie ponad leknami zarastenú vodnú priekopu. V jej hlbine sa občas mihnú okúne a na pokojnej hladine sa pyšne preháňa krdeľ labutí.

Nad touto prenádhernou scenériou sa týči priečelie zámku s mnohými oknami, vežičkami a gotickou kaplnkou.

Hustý les sa pred bránou zámku rozostupuje do nepravidelnej čistinky. Napravo vedie cesta po strmom gotickom moste ponad striebřitý potok, ktorý sa kľukatí cez lesný porast. Už som povedala, že je to veľmi osamelé miesto. Sami však posúďte, či hovorím pravdu. Keď vy-zriete z haly na cestu, budete mať po pravej ruke pätnásť a po ľavej dvanásť míľ hustého lesa. Najbližšie obývané panstvo historického významu, ktoré by stálo za zmienku, je zámok generála Spielsdorfa a ten je vzdialený takmer dvadsať míľ.

Povedala som „najbližšie *obyvané* panstvo“, pretože len tri míle na západ, teda smerom k zámku generála Spielsdorfa, stojí rozbitý kaštieľ s malým podivným kostolom bez strechy, uprostred ktorého mokrú hroby väznej rodiny Karnsteinovcov. Tento slávny rod kedysi vlastnil rovnako poničený zámoček, týčiaci sa z húštiny lesa nad opustenou dedinkou.

Dôvod opustenosti tohto výnimočného a melancholického miesta je opísaný v legende, ktorú vám vyrozprávam niekedy inokedy.

Teraz vám však musím rozpovedať, kto všetko náš zámok obýval, samozrejme, ak nepočítam služobníctvo a obslužný personál. Počúvajte a čuďte sa! Môj otec, ktorý je tým najlepším človekom na svete, ale už starne a ja, v čase, keď sa tento príbeh udial, len deväťnásťročná. (Odvtedy už prešlo osem rokov.)

Zámockú rodinku sme vtedy tvorili len môj otec a ja. Moja matka pochádzala zo Štajerska a umrela, keď som bola ešte dieťa, no otec zamestnal veľmi prívetivú guvernanku a tá sa o mňa starala, ako hovorím, úplne od malička. Ani si už nedokážem spomenúť na časy, keď jej tučnučka, láskavá tvár nebola súčasťou môjho sveta. Volala sa pani Perrodonová. Narodila sa v Berne a jej starostlivosť i neha mi aspoň čiastočne nahradili stratenú matku, ktorej oči si, bohužiaľ, nedokážem vybaviť, pretože umrela, keď som bola ešte batol'a. Pani Perrodonová dopĺňala našu malú spoločnosť. Jej štvrtým členom bola slečna De Lafontainová, dáma, ktorá, ako myslím, sa zvyčajne označuje za „domácu učiteľku“. Hovorila po francúzsky a nemecky, pani Perrodonová ovládala francúzštinu a lámanú angličtinu. Ja s otcom sme denne hovorili po anglicky, aby v nás tento jazyk neodumrel a čiastočne aj z vlasteneckých pohnútok. Výsledný tvar tak trochu pripomínal Babylon, na ktorom sa naši občasní návštevníci zvykli dobre zabávať, no pre môj príbeh to nie je podstatné. Z času na čas nás zvykli navštíviť ešte dve či tri dievčatá približne

v mojom veku a ja som im tieto návštevy vždy nesmierne rada opätovala.

Takto teda vyzerala naša malá spoločnosť. Samozrejme, stalo sa, že sa u nás občas zastavili „susedia“, ktorí bývali len pätnásť či dvadsať míľ od zámku. No môžete mi veriť, že som sa aj napriek tomu cítila nesmierne osamelo. Svoje guvernanky som poslúchala asi tak, ako každé rozmazané dieťa zverené do opatery múdрым ľudom, ktorému jediný rodič urobil takmer vo všetkom po vôli.

Teraz vám vyrozprávam asi najtrvalejšiu spomienku z detstva, ktorá mi v mysli zanechala hroznú stopu a nikdy úplne nevymizla. Niektorí ľudia by ju mohli považovať za niečo bezvýznamné, o čom sa netreba nikde ani zmieňovať. Postupne však pochopíte, prečo o nej hovorím. Komnata pre deti, ako sa jej hovorilo napriek tomu, že celá patrila len mne, bola veľká miestnosť na hornom poschodí zámku s manzardovou strechou zvnútra obloženou dubovým drevom. Nemohla som mať viac ako šesť rokov, keď som sa v jednu noc zobudila, posadila sa na posteli a zistila, že slúžka, ktorá ma zvyčajne v noci stráži, v izbe nie je. Nebola v nej ani moja pestúnka. Myslela som si, že som sama. Nebála som sa, pretože som mala to šťastie, že mi nikto nikdy nerozprával hrôzostrašné príbehy, rozprávky a kadejaké výmysly, ktoré deti nútia strkať hlavu pod vankúš zakaždým, keď náhle zavrzgajú dvere alebo plameň dohárajúcej sviečky roztancuje tieň stĺpu postele na stene len kúsok od našej tváre. Bola som rozrušená a dotknutá tým, že ma tam nechali samú, aspoň tak si na to spomínam. Rozfňukala som sa a po chvíli som spustila srdcervúci nárek. Zrazu som si však s prekvapením uvedomila, že sa na mňa od konca postele díva vážna a veľmi pekná tvár mladej ženy. Kľáčala pri posteli a dlane ukrývala pod prikrývkou. Pozrela som na ňu s akýmsi šťastným úžasom a prestala som plakať. Pohládka ma, ľahla si ku mne a s úsmevom na perách si ma k sebe privinula. Hneď som sa upokojila a opäť som tvrdo

zaspala. No náhle som sa zobudila s pocitom, že mi niekto pichá dve dlhé ihly hlboko do hrudníka a hlasno som vykrikla. Mladá dáma sa odo mňa prudko odtiahla, nespúšťajúc zo mňa oči skĺzla na dlážku a zmizla pod posteľou, teda aspoň som si to v tej chvíli myslela.

Vtedy som sa naozaj veľmi preľakla a z celej sily som sa rozkričala. Pestúnka, slúžka, chyžná, všetci hneď pribehli, no keď si vypočuli moju historku, začali ju zľahčovať a zo všetkých síl ma utešovali. Ale aj ako nechápavé dieťa som si všimla, že na bledých tvárach sa márne snažia ukryť priam nezvyčajný výraz hrôzy. Mlčky som sledovala, ako sa dívajú pod posteľ a prehľadávajú izbu, nazerajú pod stôl a otvárajú skrinky. Chyžná pošepla pestúnke do ucha: „Skús rukou matrac. Niekto *ležal* v posteli. Na to môžeš vziať jed, ešte je teplá.“

Zreteľne si spomínam, ako ma slúžka utišovala a všetky tri ženy sa mi dívali na hrudník, pretože som im povedala, že v tých miestach cítim podivné pálenie. Po chvíli sa svorne zhodli, že nevidia nič, čo by dosvedčovalo, že sa naozaj stalo to, o čom hovorím.

Chyžná a dve ďalšie slúžky, ktoré sa obvykle starali o moju izbu, zostali sedieť pri mojej posteli až do svitania. A odvtedy pri mne až do mojich štrnástych narodenín vždy v noci sedávala slúžka.

Ešte dlho potom som sa cítila akási nesvoja. Otec pozval sinavého a staršieho lekára. Dodnes si spomínam na tú podlhovastú zachmúrenú tvár posiatu jazvičkami po kiahňach a na jeho smiešnu gaštanovohnedú parochňu. Dlhý čas k nám potom pravidelne chodieval, aby mi podal liek, ktorý som, samozrejme, vyslovene neznášala.

Na druhý deň po tej strašnej noci som pocítila hrozný strach a nebola som schopná ostať ani na chvíľočku sama napriek tomu, že bol jasný deň.

Spomínam si, ako môj otec pristúpil k mojej posteli a snažil sa ma rozveseliť. Pestúnke kládol množstvo otázok a jedna z odpovedí ho srdečne rozveselila. Objal ma,

pobozkal a prosil, aby som sa už nebála. Tvrdil, že to bol len sen, a ten mi predsa nemôže ublížiť.

Nič ma však nedokázalo utíšiť, pretože som vedela, že návšteva tej zvláštnej dámy *nebol* sen a *strašne* som sa bála.

Trošku ma však predsa len upokojila slúžka, keď mi vyjaviť, že sa v noci na mňa prišla pozrieť a potom si ku mne aj ľahla. Snažila sa ma presvedčiť, že som určite bola v polospánku, keď som ju nespoznala. Takéto vysvetlenie mi však nestačilo.

Pestúnka a chyžná priviedli toho dňa do mojej izby staručkého pána v čiernej sutane. Chvíľku sa zhováral s nimi, chvíľku so mnou. Mal veľmi príjemnú tvár a priateľský výraz. Povedal, že sa pomodlíme, zložil mi ruky a naučil ma odriekať krátku modlitbičku: „Pane, vypočuj všetky naše prosby.“ Myslím, že to boli presne tieto slová, pretože som si ich potom často opakovala a pestúnka mi neustále kládla na srdce, aby som na ne vždy pri modlitbách myslela.

Dodnes si dobre spomínam na zamyslenú, bielymi vlasmi lemovanú, dobrosrdečnú tvár toho muža v čiernej sutane, ako stál v tej obrovskej, priestrannej spálni plnej tieňov a tri storočia starého nábytku, kam cez malé okno presvitalo len veľmi málo slnečných lúčov. Kľakol si a spolu s ním aj tri ženy a akoby to robil už celé veky, nahlas vážnym a trasľavým hlasom odriekal modlitbu. Zabudla som na všetko, čo sa stalo predtým a všetky udalosti, ktoré onedlho nasledovali sa tiež strácajú v hmlách mojej mysle, ale scény, ktoré som vám práve opísala, sú v mojich spomienkach živé ako obrazy prežiarené slnkom, hoci akoby ich lemovala čudesná temnota.

II

Host'

Teraz vám vyrozprávam zvláštny a v podstate neoveriteľný príbeh, takže vám neostáva iné, len uveriť mojim slovám. Poviem vám však pravdu a nič iné len pravdu o všetkých udalostiach, ktorých som bola očitým svedkom.

V jeden krásny letný večer ma otec požiadal, aby som sa s ním šla prejsť po nádhernej lesnej aleji, o ktorej som vám hovorila, že sa tiahne popred zámok.

„Generál Spielsdorf k nám nepríde tak skoro, ako som dúfal,“ povedal otec, keď sme vyšli zo zámku.

Mal nás prísť navštíviť na niekoľko týždňov a jeho príchod sme očakávali v nasledujúci deň. Chcel priviesť aj istú mladú dámu, svoju neter a chovanku slečnu Rheinfeldtovú, ktorú som síce nikdy predtým nevidela, ale veľa som počula o jej dobrosrdečnej povahe a preto som dúfala, že v jej spoločnosti strávim veľa šťastných dní. Otcova správa ma nesmierne zarmútila. Dievča, ktoré žije v meste alebo v nejakej živšej oblasti si moje sklamanie nevie ani predstaviť. Na túto návštevu a nové priateľstvo, ktoré som si od nej sľubovala, som sa tešila celé týždne.

„Kedy teda príde?“ opýtala som sa.

„Nie skôr než na jeseň. Povedal by som, že určite nie najbližšie dva mesiace,“ zamyslene riekol otec. „Ale teraz som vlastne rád, zlatko, že si sa nikdy nezoznámila so slečnou Rheinfeldtovou.“

„Prečo?“ spýtala som sa preľaknuto a zvedavo zároveň.

„Pretože to úbohé dievča umrelo,“ odvetil zachmúreným hlasom. „Zabudol som ti to povedať, ale nebola si v zámku, keď mi večer doručili generálov list.“

Na chvíľu som stratila reč. Generál Spielsdorf vo svojom liste spred šiestich či siedmich týždňov spomenul, že jeho neter sa necíti tak dobre, ako by si prial, ale ani slovom nenaznačil, že by mohlo ísť o niečo vážne.

„Pozri tu je generálov list,“ povedal otec a podal mi pokrivanú obálku. „Dozaista sa nesmierne trápi, zjavne ho totiž napísal vo veľkom zmätku a rozrušení.“

Sadli sme si na provizórnu lavičku ukrytú pod konármi mohutných líp. Slnko zapadalo v celej svojej melancholickej kráse za lesný horizont a potôčik, ktorý preteká popri našom dome a prechádza popod spomínaný starý most sa kl'ukatil pomedzi veľké stromy takmer pri našich nohách a odrážal blednúce zore. List generála Spielsdorfa bol skutočne nezvyčajný, veľmi vášnivý, ale na niektorých miestach si vyslovene protirečil. Musela som si ho prečítať dvakrát – druhý raz dokonca nahlas pre otca, a napriek tomu som nebola schopná porozumieť jeho obsahu. Zreteľne som však cítila v akom hlbokom smútku ho generál písal.

V liste stálo:

Prišiel som o svoju drahú dcéru, pretože som svoju neter naozaj miloval ako vlastné dieťa. Nebol som schopný Vám napísať počas tých posledných dní, keď moja drahá Berta ešte žila. A predtým som ani netušil, v akom je vlastne nebezpečenstve. Stratil som ju a všetko som pochopil prineskoro. Umrela v nevinnosti a v nádeji na večný život. Za jej smrť môže tá odporná bytosť, ktorá zneužila našu slepú pohostinnosť. Domnieval som sa, že vo svojom dome hostím nevinnosť, radosť, roztomilú spoločničku mojej úbohej Berty. Ach, nebesá! Aký som bol len hlupák! Ďakujem Bohu, že moje dieťa umrelo a ani netušilo, kto jej to trápenie spôsobil. Odišla, nič nevediac o povahe zákernej choroby a o prekliatych chút'kach strojcu svojho trápenia. Zvyšok svojho života zasväťím tomu, aby som našiel a zahubil to monštrum. Mám informácie, vďaka ktorým, dúfam, dokonám dielo spravodlivej a neľútostnej pomsty. Teraz mi však na cestu nesvieti ani jediný lúč slnka, ktorý by ma viedol. Preklínam svoju domýšľavú dôverčivosť, opovrhnutiahodnú pretváрку, zaslepenosť, pokoj – všetko – prineskoro. Nedokážem

pokojne písať, ani hovoriť. Som priveľmi rozrušený. Hneď ako sa trochu pozbieram, som odhodlaný vydať sa po stopách tej obludy, ktoré ma privedú možno až do Viedne. Niekedy na jeseň, teda o dva mesiace, možno aj skôr, ak dožijem, Vás uvidím, teda, ak dovolíte. Potom Vám vyrozprávam všetko, čo sa teraz neodvážim zveriť ani papieru. Zbohom. Modlite sa za mňa, drahý priateľ.

Takto sa končil generálov zvláštny list. Napriek tomu, že som Bertu Rheinfeldtovú nepoznala, ma tá hrozná správa vyľakala a hlboko zarmútila. Oči sa mi naplnili slzami.

Slnko zapadlo, a keď som otcovi vložila do rúk generálov list, na les už pomaly padal súmrak.

Bol to jeden z tých príjemných večerov a my sme pomaly kráčali smerom k zámku rozmýšľajúc nad možným významom nesúrodých a nesúvislých viet, ktoré sme práve dočítali. Boli sme takmer míľu od cesty vedúcej k priechodiu zámku, keď spoza lesa jasne zasvietil mesiac. Na padacom moste sme stretli pani Perrodonovú a slečnu De Lafontainovú, ktoré si prostovlasé vyšli na prechádzku, aby sa potešili z nádhernej scenérie.

Už z diaľky sme počuli ich živý rozhovor. Na moste sme sa k nim pridali a potom sme dlho mlčky hľadeli do diaľky.

Po chvíli sme zamyslene prešli cez rozľahlú čistinku. Po ľavej strane sa cesta kľukatila za skupinkou vznešených stromov a strácala sa uprostred hustého lesa. Na pravej strane tá istá cesta prechádzala do malebného mosta, vedľa ktorého sa týči temná ruina obranného valu. Za ním sa dvíha vyvýšenina pokrytá stromami a kameňmi obrastenými brečtanom.

Nad lúkou a pažiťou sa pomaly dvíhala hmľa sťa dym zahaľujúci výhľad do priesvitného závoja a kde-tu sme mohli zazrieť riekou, ako sa slabo leskne vo svite mesiaca.

Nevedeli by ste si predstaviť pokojnejší a krajší večer. Vo svetle správ, ktoré sme práve dostali, pôsobil neuveriteľne harmonicky. Akoby nič na svete nemohlo narušiť

jeho hlboký pokoj, čarovnú nádheru a nepodstatnosť všetkého ostatného.

Otec už oddávna nachádzal záľubu v malebných vyhlídkach a tak sa v tichosti spolu so mnou kochal nádhrou večera. Dve milé guvernanky stáli kúsok od nás a diskutovali o scenérii, ktorá sa pred nimi vynorila, a o mesiaci, ktorý ju zalieval čarokrásnym svetlom.

Pani Perrodonová, tučnejšia romantická žena v strednom veku, rozprávala a pateticky pritom vzdychala. Slečna De Lafontainová bola podľa vzoru svojich nemeckých predkov akýmsi hlbavým, metafyzickým mystikom. A teraz pri pohľade na mesiac náhle vyhlásila, že intenzita jeho svitu údajne mátie ľudí a pôsobí na ich dušu. Účinok mesiaca v splne, ktorý dnes priam obdivuhodne žiaril, je vraj nedozerateľný. Pôsobí na sny, spôsobuje námesačnosť, ovplyvňuje ľudí so slabšími nervami a dokonca vedie aj k úžasným fyzickým zmenám súvisiacim s osudom každého jednotlivca. Slečna začala rozprávať príbeh svojho bratranca, ktorý ako plavčík na obchodnej lodi zaspal počas takejto noci na palube. Ležal na chrbte a tvár mu zalieval mesačný svit. Zobudil ho nepríjemný sen o starene, ktorá mu ťahala líce na jednu stranu a úplne mu zdeformovala tvár. Ten sen bol natoľko živý, že jeho tvár už nikdy nenadobudla pôvodný symetrický tvar.

„Mesiac je dnes večer naplnený idylickou a magnetickou prítlačivosťou,“ povedala. „A pozrite sa za seba na zámok, ako sa všetky okná lesknú a trblietajú striebrosivým svetlom, akoby neviditeľná ruka rozsvietila svetlá vo všetkých izbách v očakávaní nadpozemských hostí.“

Niekedy sme v takom ľahostajnom rozpoložení, že nedokážeme ani rozprávať. Vtedy je reč iných pre naše apatické uši príjemným spestrením. Vychutnávala som si teda výhľad a rozhovor dvoch milých dám mi ten čas príjemňoval.

„Dnes večer mám jednu zo svojich zádušných nálad,“ povedal môj otec a aby prerušil ticho, zacitoval

zo Shakespeara, ktorého sme si v rámci udržiavania rodného jazyka, čítavali nahlas:

*Nie, vôbec neviem, kde sa vzal môj smútok,
čo trápi mňa i vás jak vravíte.
Kde som ho chytil, ako prišiel k nemu,
kde pôvod má a z čoho vlastne je,
ja ani netuším.
Tak otupený z toho smútku som,
že horko-ťažko seba spoznávam.**

„Ďalej si na to už nepamätám. Ale mám pocit, akoby nad nami visel meč veľkého nešťastia. Myslím, že za to môže najmä ten sklúčený tón listu úbohého generála.“

V tej chvíli však našu pozornosť upútal zvuk blížiaceho sa koča a dupot konských kopýt.

Prichádzal z vyvýšeniny nad mostom a čoskoro sme zbadali aj obrysy koča a koní. Najskôr prešli cez most dvaja jazdci a potom drožka, ktorú ťahali dva páry koní, nasledovaná ďalšími jazdcami.

Vyzeralo to ako šľachtický povoz a všetci sme ho bez dychu sledovali. Onedlho sa ukázalo, že celá situácia bude oveľa napínavejšia, než sa na prvý pohľad zdalo. Keď koč schádzal z mosta, jeden z koní sa vyľakal, takmer okamžite svoj nepokoj preniesol na ostatné, tie sa cvalom rozbehli vpred, prefrčali pomedzi dvoch jazdcov a s hrmotom sa ako hurikán rútili smerom k nám.

K celej hrôze sa pridala bolestný krik ženy, ozývajúci sa z okien koča.

Všetci sme vykročili dopredu. Zvedaví a prekvapení. Mlčala som, ale ostatní sa ani nesnažili tlmiť výkriky hrôzy.

Napätie však netrvalo dlho. Tesne pred zámočným padacím mostom na ceste, po ktorej prichádzali, totiž na

* Willam Shakespeare: Kupec benátsky, I. 1. (W. Shakespeare: Komédie, Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, Bratislava 1964. Preklad Stanislav Blaho)

jednej jeho strane stojí obrovská lipa a na druhej starobylý kamenný kríž. Asi pri pohľade naň zišli cválajúce kone z cesty a koleso koča sa zachytilo o vyčnievajúci koreň stromu.

Tušila som, čo bude nasledovať. Zakryla som si oči, pretože som sa už ďalej nevládala prizerať a ešte som sa aj otočila k zámku. Vtedy som začula zdesené jačanie guvernantiok.

Nevydržala som, otvorila som oči a zvedavo som v celej tej máteži postupne rozoznávala jednotlivé postavy. Dva kone ležali na zemi. Koč bol prevrátený nabok a vo vzduchu sa zúfalo krútili jeho kolesá. Muži sa snažili uvoľniť liace a istež veľmi razantne pôsobiacej dáme sa s námahou podarilo dostať z koča. Teraz tam stála so zloženými rukami, žmolila vreckovku a z času na čas si ňou utrela čelo. Cez otvor, ktorý v koči zostal po vrátkach, som zahliadla mladé dievča. Vyzerala ako mŕtva. Môj drahý otec nemeškal, rozbehol sa k staršej zo žien a s klobúkom v ruke jej ponúkal pomoc. Zdalo sa, že ho dáma nepočuje, pretože v tej chvíli mala oči len pre štíhle dievča, ktoré sluhovia opatrne položili na briežok pri ceste.

Pristúpila som bližšie. Dievčina bola očividne v bezvedomí, určite však nebola mŕtva. Môj otec sa okamžite zahral na lekára a práve jej priložil prsty na zápästie. Potom ubezpečil dámu, ktorá sa predstavila ako jej matka, že cíti pulz, hoci slabý a nepravidelný, napriek tomu ho však rozoznal. Žena zložila ruky a pozrela sa nahor v akomsi chvíľkovom návale vďačnosti, ale zakrátko sa už opäť správala afektovane a teatrálné, čo je pravdepodobne pre niektorých ľudí úplne prirodzené.

Tá žena vyzerala na svoj vek veľmi dobre a kedysi to musela byť skutočná krásavica. Vysoká, nie však chudá, zahalená do čierneho zamatu, ktorý ostro kontrastoval s jej bledou pokožkou. Pôsobila hrdo a vyrovnané, hoci táto udalosť zjavne jej pokoj narušila.

„Kto už môže mať viac smoly ako ja?“ hovorila, keď som sa k nej blížila. „Práve teraz, keď som na ceste, na

ktorej ide o život a stratiť hodinu znamená prísť o všetko. Moje drahé dieťa sa určite nespamätá tak rýchlo, aby mohlo pokračovať v ceste. V bohvie, akej dlhej ceste. Musím ju opustiť. Nemôžem sa tu zdržať. Ako ďaleko je, pane, najbližšia dedina? Musím ju tam nechať a riskovať, že ju do konca svojho putovania neuvidím. No prídem po ňu, keď sa o tri mesiace všetko skončí.“

Potiahla som otca za sako a prosebne som mu pošepala do ucha: „Prosím, povedzte, aby zostala s nami – to by bolo úžasné. Prosím.“

„Bolo by nám veľkou ct'ou a záväzkom, keby madam zverila svoje dieťa do opatery mojej dcéry a jej drahej guvernantky, pani Perrodonovej, a dovolila jej zostať na zámku pod mojím dohľadom. O vašu dcéru by sme sa dobre postarali. Sľubujem, že prejavenú dôveru nesklameme.“

„Drahý pane, takúto ponuku nemôžem v žiadnom prípade prijať, pretože by som tým veľmi zneužila vašu láskavosť,“ chvatne odvetila elegantná dáma.

„Práve naopak, urobili by ste nám láskavosť v čase, keď ju najviac potrebujeme. Moju dcéru práve postihlo kruté sklamanie, pretože ju nešťastie pripravilo o radosť z návštevy, na ktorú sa dlhé týždne tešila. Ak by ste nám zverili do opatery vaše dieťa, bola by to pre nás najlepšia forma útechy. Najbližšia dedina je vzdialená desiatky míľ a nie je v nej hostinec vhodný pre vašu dcéru. Nesmiete dovoliť, aby s vami pokračovala na akejkoľvek dlhšej ceste a pritom neohrozili jej zdravie. Ak, ako hovoríte, nemôžete svoju púť prerušiť, musíte sa s ňou dnes večer rozlúčiť a prisahám na svoju časť džentlmena, že vašu dcéru budeme chovať ako v bavlne.“

Na vzhľade a výraze tej dámy bolo niečo veľmi distingvované, dokonca impozantné a jej spôsoby boli neuveriteľne podmanivé. Pôsobila dojmom, že je to skutočne významná osoba z vyšších kruhov.

Vtedy už koč stál pevne na všetkých štyroch kolesách a upokojené kone boli opäť zapriahnuté.

Pani pozrela na svoju dcéru pohľadom, ktorý, ako sa mi zdalo, nebol až taký láskyplný, ako by ste si pri takej príležitosti mohli predstaviť. Potom mávla na môjho otca, spolu odstúpili od skupinky, aby sa mohli nerušene porozprávať. Hovorila s ním podivne zmeneným hlasom a na tvári mala prísny výraz.

Prekvapilo ma, že otec akoby túto zmenu vôbec nepostrehol, a zároveň som bola neopísateľne zvedavá, čo mu tak vážne a rýchlo hovorí takmer do ucha.

Ich rozhovor trval len dve či tri minúty. Potom sa otočila a pristúpila k svojej dcére, ktorú podopierala pani Perrodonová. Kľakla si vedľa nej a pošepla jej, aspoň pani Perrodonová si to vtedy myslela, požehnanie a úchytikom ju pobožkala. Nastúpila do koča, zatvorili sa dvere a lokaji v livrejach naskočili za ňou. Jazdci vyskočili do sediel, pohoniči chytli opraty, popohnali kone a kočiari sa rýchlo vzdialili nasledovaný rovnako rýchlymi jazdcami.

III

Dva príbehy

Hľadeli sme za kočom, až kým sa nestratil uprostred hustého lesa a hrmotavý lomoz konských kopýt i škripanie kolies nepohltilo ticho letného večera.

Vôkol nás nezostalo nič, čo by svedčilo o tom, že sa táto čudesa príhoda skutočne stala, nebyť dievčaťa, ktoré v tej chvíli otvorilo oči. Síce som jej nevidela do tváre, no práve opatrne zodvihla hlavu, zvedavo sa poobzerala a potom sa sladkým hlasom žalostne spýtala:

„Kde som?“

Naša dobrá pani Perrodonová ju láskavo oslovila a dodala niekoľko utešujúcich ubezpečení.

Potom sa roztrasene opýtala:

„Čo je to za zámok?“ a rýchlo dodala: „Kde je koč? A matka? Kde je?“

Pani Perrodonová trpezlivo odpovedala na všetky položené otázky a dievčina sa postupne začala rozpomínať na nešťastie, čo sa jej prihodilo. Potešila ju najmä správa, že sa nikto v koči ani zo sprievodu nezranil. Keď zistila, že matka ju zanechala v našej opatere dovtedy, kým sa o tri mesiace vráti, rozplakala sa.

Chcela som ju utešiť spoločne s pani Perrodonovou, ale slečna De Lafontainová ma chytila za plece a dôrazne riekla:

„Nechod' k nej. Rozhovor s jednou cudzou osobou jej nateraz stačí. Aj malé rozrušenie by jej v tejto chvíli mohlo ublížiť.“

Hneď ako ju pohodlne uložia do postele, pomyslela som si, vybehnem do jej izby a aspoň si ju poriadne obzriem.

Medzičasom môj otec poslal sluhu na koni po lekára, ktorý býval asi desať míľ od zámku, a požiadal chyžnú, aby pre mladú dámu pripravila spáľňu.

Cudzinka sa postavila a opretá o pevné plece pani Perrodonovej, pomaly kráčala po padacom moste do zámku.